

K-Sekretariatet

Medlemmene i kontrollutvalget i Ibestad kommune
Ordføreren
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Deres ref.:
Vår ref.: 436.5.1/40/18/TK

Saksbeh.: Tage Karlsen
E-postadr.: tage.karlsen@k-sekretariatet.no

Telefon: 77 02 61 66
48 03 83 83
Dato: 22.11.2018

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I IBESTAD KOMMUNE

I henhold til møteplan innkalles herved til møte i kontrollutvalget.

Møtested: Rådhuset, møterommet 1. etasje
Møtedato: 28.11.2018
Tid: Kl. 10.00

Av hensyn til innkalling av varamedlemmer ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet IKS snarest mulig.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 31. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Kopi: - varamedlemmer (NB: varamedlemmer møter kun etter personlig innkalling)
- rådmannen

Postadresse:
K-Sekretariatet IKS
Postboks 6600
9296 TROMSØ

Hovedkontor:
Fylkeshuset
Strandvn. 13, TROMSØ
Tlf. 77 78 80 43

Avdelingskontor:
Postmottak
9479 HARSTAD
Tlf. 77 02 61 66

Avdelingskontor:
Postboks 88
9148 OLDERDALEN
Tlf. 77 71 61 14

Organisasjonsnummer:
988 064 920

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune
Møtedato: 28.11.2018
Tid: kl. 10.00
Møtested: Rådhuset, møterommet 1. etasje

Saknr	Tittel
-------	--------

27/18	Orienteringer
28/18	Notat: Status forvaltningsrevisjonsprosjekt «Arbeidsmiljø og sykefravær ved Ibestad sykehjem»
29/18	Kontrollutvalgets sak 14/18: Kommunestyrets bestilling til kontrollutvalget i sak 30/17 vedrørende kommunens prosedyrer og kompetanse i forhold til mva ved investeringer – rådmannens svar
30/18	Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt – <i>Barnevernet – tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling</i>
31/18	Kontrollutvalgets årsplan med møteplan for 2019
32/18	Undersøkelsessak Breivoll industriområde
33/18	Eventuelt
34/18	Rapportering fra revisor – revisjonsstrategi 2018

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 27/2018	Møtedato: 28.11.2018	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

ORIENTERINGER

Innstilling til vedtak:

Saken tas til orientering.

Saken gjelder:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 21.10.2018
2. NKRFs kontrollutvalgskonferansen 2019

Vedlegg til saken:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 25.8.2018
2. Utskrift fra NKRFs hjemmeside

Saksutredning

Det vises til vedleggene.

Harstad, 19.11.2018

Tage Karlsen
seniorrådgiver

IBESTAD KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Rådhuset, møterommet 1. etasje
Møtedato: 22.10.2018
Varighet: 10.00 – 11.00

Møteleder: Mona Kristiansen

Sekretær: Tage Karlsen

Faste medlemmer

1. Mona Kristiansen, leder
2. Steinar Forsaa
3. William Arntzen

Varamedlemmer

1. Anne Kristine Jansen Ekman
2. Charles Lindvall
3. Karoline Steffenrem

Fra utvalget møtte:

Mona Kristiansen
Steinar Forsaa
William Arntzen

Meldt forfall:

Fra den politiske ledelse møtte:

Ordfører Dag Sigurd Brustind

Fra administrasjonen møte:**Fra KomRev NORD IKS møte:**

Revisor Britt Wenche Sørensen

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Tage Karlsen

Øvrige:**Merknader til innkalling og sakliste:****Behandlede saker:**

Saknr.	Tittel
20/18	Orienteringer
21/18	Status undersøkelsessak Breivoll industriområde
22/18	Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering
23/18	Rapportering fra revisor – revisjonsstrategi 2018
24/18	Årsbudsjett – Ibestad kommune – kommunelovens regler om realistisk budsjettering og årsbudsjettets bindende virkning
25/18	Eventuelt
26/18	Budsjett for kontroll og tilsyn 2019 – Ibestad kommune

Sak 20/18
ORIENTERINGER

Saken gjelder:

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.5.2018
2. Revisjonshonorar 2018

Innstilling:
 Saken tas til orientering.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 21/18

STATUS UNDERSØKELSESSAK BREIVOLL INDUSTRIOMRÅDE

Innstilling:

Kontrollutvalget tar sekretariatets redegjørelse til orientering.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar sekretariatets redegjørelse til orientering.

Sak 22/18

OPPDRAKSANSVARLIG REVISORS

UAVHENGIGHETSVURDERING – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering til etterretning.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering til etterretning.

Sak 23/18

RAPPORTERING FRA REVISOR – REVISJONSSTRATEGI 2018

Saken utsatt til neste møte.

Sak 24/18

**ÅRSBUDSJETT – IBESTAD KOMMUNE – KOMMUNELOVENS
REGLER OM REALISTISK BUDSJETTERING OG
ÅRSBUDSJETTETS BINDENDE VIRKNING**

Innstilling:

Kontrollutvalget viser til kommunelovens bestemmelser om realisme i årsbudsjettet, årsbudsjettet bindende virkning og reguleringer av årsbudsjettet, og ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen om hvordan kommunens rutiner er innordnet og etterleves for å ivareta bestemmelsene på området.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til kommunelovens bestemmelser om realisme i årsbudsjettet, årsbudsjettet bindende virkning og reguleringer av årsbudsjettet, og ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen om hvordan kommunens rutiner er innordnet og etterleves for å ivareta bestemmelsene på området.

Sak 25/18

EVENTUELT

Ingen saker meldt.

Sak 26/18

BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYN 2019 – IBESTAD KOMMUNE

Innstilling:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2019 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr. 549 000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.
3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2011, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2019 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr. 549 000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2011, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Kurs - Fagkonferanse og seminar - NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organisasjon og ledelse.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019

Program | #ku19nkrf

Onsdag 30. januar 2019:

09:00: Registrering - kaffe og noe å bite i

10.00: Velkommen

► Daglig leder Rune Tokle i NKRF og møteleder Anne Grosvold

10.10: Åpning

► Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland (H)

10.40: Slik jobbet VG med Tolgasaken

► Mona Grivi Norman, Maria Mikkelsen og Frank Haugsbø, VG

11.30: Pause

11.50: Tolga med TÆL – rydder med TRÆL

► Marit Gilleberg (A), leder av kontrollutvalget i Tolga kommune

12.30: Lunsj

13.30: Kommunal egenkontroll i samspill med statlige tilsyn

► Rune Fjeld, assisterende fylkesmann i Hordaland

14.15 : Pause

14.35: Den nye kommuneloven og forskriftene – konsekvenser for kontrollutvalgene

► Erland Aamodt, utredningsleder i Kommunal- og moderniseringsdepartementet

15.30: Pause

15.50: Samtale om bruk av offentlige midler

► Anne Grosvold

► Henning Carr Ekroll, forfatter boka «Skattepengene som forsvant» og nyhetssjef i Aftenposten

► Vegard Venli, journalist i NRK

17.00: Slutt

19.30: Middag

Torsdag 31. januar 2019:

09.00: Slik avdekket Dagens Næringsliv Boligbygg-skandalen

► Kjetil Sæter og Knut Gjernes, Dagens Næringsliv

10.00: Pause

10.20: Boligbygg-saken - kontrollutvalgets rolle

► Ola Kvisgaard (H), leder av kontrollutvalget i Oslo kommune

11.20: Pause

11.40: Personvern i kommune-Norge

► Camilla Nervik, fagdirektør i Datatilsynet

12.20: Medias rolle i den kommunale egenkontrollen – medspillere eller motspillere?

► Tone Sofie Aglen, politisk redaktør i Adresseavisen

13.00: Lunsj

[Det tas forbehold i programmet. Sist oppdatert: 9. november]

Nøkkelopplysninger

Fra/til 30. januar 2019, 10:00 - 31. januar 2019, 13:00
Påmeldingsfrist 18. desember
Pris Kr 6 700 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 100 eks. mva.)
Kr 5 040 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 440 eks. mva.)
Kr 1 062 eks. mva. for ekstra overnatting m/frokost fra 29. til 30. januar 2019
Sted The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Etterutdanning 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning
Foredragsholder Se programmet
Påmeldingskjema

Fornavn * Etternavn * Selskap/enhet * Fakturaadresse * Postnummer * Poststed * Ressursnr. e.l.
(som ref. på faktura) Telefon Ønsket deltakelse * Er medlem i NKRF ☐E-post * E-post, kopimottaker Fødselsår Tilleggsopplysninger **Send forespørsel**

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 28/2018	Møtedato: 28.11.2018	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

NOTAT : STATUS FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «ARBEIDSMILJØ OG SYKEFRAVÆR VED IBESTAD SYKEHJEM»

Innstilling til vedtak:

1. KomRev NORDs notat av 14.11.2018 tas til orientering.
2. Kontrollutvalget ber rådmannen om en skriftlig orientering om problemene med å fremskaffe den dokumentasjon revisjonen omtaler i sitt notat.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

Notat av 14.11.2018 fra KomRev NORD

Saksutredning:

KomRev NORD opplyser i notat av 14.11.2018 at revisjonen har problemer med å få dokumentasjon fra kommunen som er nødvendig for å ferdigstille rapporten. I telefonsamtale med sekretariatet har revisjonens prosjektleder opplyst at administrasjonen har problemer med å finne bl.a. oppfølgingsavtaler i forbindelse med sykefravær for 2016 og 2017, til tross for at revisjonen har fått opplyst at slike avtaler er inngått og skal eksistere.

Sekretariatet viser også til kontrollutvalgssak 16/18, som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 28.5.2018 hvor revisjonen varslet forsinkelse med ferdigstillelse av prosjektet som følge av manglende respons fra administrasjonen.

Sekretariatet vurderer at det er behov for en redegjørelse fra rådmannen om de problemene administrasjonen har med å fremskaffe dokumentasjon og årsaken til disse.

Harstad, 19.11.2018

Tage Karlsen
seniorrådgiver

NOTAT

Til: Kontrollutvalget Ibestad kommune
Fra: KomRev NORD
Dato: 14.11.2018.

STATUS I FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTET «ARBEIDSMILJØ OG SYKEFRAVÆR VED IBESTAD SYKEHJEM»

Vi viser til statusnotat behandlet i sak 16/18 der vi orienterte om forsinkelser i fremdriften i prosjektet som følge av forsinkelser med å få opplysninger og dokumentasjon vi etterpurte fra kommuneadministrasjonen. Vi orienterte også om at dette sannsynlig kunne medføre forsinket ferdigstilling sammenlignet med vårt anslag «høsten 2018» i overordet projektskisse.

Rapportens faktagrunnlag har vært på verifisering hos kommunen v/HSO-leder og enhetsleder ved sykehjemmet. For å kunne å utarbeide rapportutkast som sendes rådmannen for en høringsuttalelse, har vi på nytt etterspurt dokumentasjon som er av avgjørende betydning for å kunne vurdere hvordan kommunen har fulgt opp sykemeldte arbeidstakere ved sykehjemmet.

Med henvisning til ovennevnte forhold antar vi at endelig rapport foreligger klar til behandling i kontrollutvalgets første møte i 2019.

Truls Siri e.f.
Forvaltningsrevisor og prosjektleder

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 29/2018	Møtedato: 28.11.2018	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

KONTROLLUTVALGETS SAK 14/18: KOMMUNESTYRETS BESTILLING TIL KONTROLLUTVALGET I SAK 30/17 VEDRØRENDE KOMMUNENS PROSEDYRER OG KOMPETANSE I FORHOLD TIL MVA VED INVESTERINGER – RÅDMANNENS SVAR

Innstilling til vedtak:

1. Kontrollutvalget vurderer de beskrevne prosedyrer for håndtering av mva som tilfredsstillende. Rutinene vurderes også som hensiktsmessige for å sikre tilstrekkelig og oppdatert kompetanse i forhold til mva ved innkjøp og investeringer. Det vurderes som nødvendig at rutinene er skriftlige og tilgjengelige for alle brukere.
2. Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å trekke slikt vedtak:
 1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets vurdering av rådmannens svar til orientering.
 2. Kommunestyret forutsetter at de rutinene rådmannen viser til i sitt svar til kontrollutvalget er eller blir skriftliggjort.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets undersøkelse i henhold til kommunestyrets vedtak i sak 30/17

Vedlegg til saken:

E-post av 16.10.2018 fra rådmannen

Kontrollutvalgets sak 14/18 (*tidligere utsendt – ettersendes ikke*)

Saksutredning:

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i møte 28.5.2018 under behandlingen av sak 14/18:

1. *Kontrollutvalget ber revisor om en redegjørelse for innretningen av revisors kontroller i forbindelse med avgiftsområdet.*
2. *Rådmannen bes redegjøre for om det er utarbeidet maler/veiledere for saksutredninger hvor økonomiske konsekvenser, og herunder avgiftsmessige konsekvenser, inngår. Redegjørelsen skal også omfatte hvordan administrasjonen*

sikrer at vurderinger vedrørende merverdiavgift ved investeringer foretas av personer med tilstrekkelig og oppdatert kompetanse på avgiftsmessige forhold.

Bakgrunnen for saken er kommunestyrets vedtak i sak 30/17 Budsjetregulering nr. 4/17 – investering bedt kontrollutvalget om å «vurdere kommunens prosedyrer og kompetanse i forhold til MVA-håndtering ved innkjøp og investeringer».

Det fremgår av rådmannens svar (vedlegget) at det er utarbeidet rutiner som skal sikre at avgiftsspørsmål avklares betryggende i forhold til disposisjoner som kan ha avgiftsmessige konsekvenser.

Det er utarbeidet en regeloversikt/sjekkliste vedrørende merverdiavgift med kort forklarende tekst og henvisning til de relevante bestemmelser. Denne skal benyttes av seksjonsledere/saksbehandlere. Sekretariatet vil bemerke at sjekklisten til en viss grad synliggjør avgiftsreglens kompleksitet, og at den derigjennom også kanskje kan skape forståelse for behovet for å involvere kompetanse på området ved økonomiske disposisjoner.

Sekretariatet vil påpeke at rådmannens svar ikke er en historisk avklaring av kommunens prosedyrer og kompetanse for så vidt gjelder mva. Sjekklisten er datert 23.4.2018, altså etter kommunestyrets vedtak i sak 30/17. Sekretariatet forstår også rådmannens svar slik at de rutiner rådmannen viser til også er relativt nye.

Sekretariatet vurderer at de tiltak som er iverksatt er hensiktsmessige for å sikre at merverdiavgiftsspørsmål blir vurdert av personer med tilstrekkelig kompetanse. Det vises i denne sammenheng til at alle saker med økonomiske konsekvenser skal kvalitetskontrolleres av regnskapsfører/controller, samt at revisor eller ekstern juridisk rådgiver skal konsulteres dersom den interne kompetansen ikke er tilstrekkelig. Sekretariatet vil imidlertid påpeke at revisor må ivareta sin uavhengighet i forhold til rådgivning.

Det fremkommer ikke av rådmannens svar om de innførte rutiner er nedfelt skriftlig. Sekretariatet vil understreke at det er essensielt at de rutiner som eksisterer er nedfelt skriftlig. Skriftlighet er en forutsetning for etterprøvbarehet. Skriftlighet er også nødvendig for å sikre ensartet informasjon til alle brukere av rutinen. Det er også viktig med hensyn til tolkning og avklaring av tvilsspørsmål. I tillegg kommer hensynet til å opprettholde rutinene ved personsifte.

Når det gjelder punkt 1 i kontrollutvalgets vedtak har revisor redegjort muntlig i sak 23/18 (Rapportering fra revisor – revisjonsstrategi 2018).

Sekretariatet har i kontrollutvalgets sak 14/18 foreslått en innretning av saken hvor kommunens rutiner og kompetanse i forhold til lov og forskrift om offentlige anskaffelser også inngår. Denne delen ferdigstilles når rådmannens tilbakemelding til kontrollutvalget om revidering av anskaffelsesregelementet i henhold til ny lovgivning foreligger.

Harstad, 19.11.2018

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Tage Karlsen

Fra: Roe Jensen <Roe.Jensen@ibestad.kommune.no>
Sendt: 16. oktober 2018 15:49
Til: Tage Karlsen
Kopi: Helge Høve; Geir Magne Johansen
Emne: Kontrollutvalget i Ibestad sak 14/18
Vedlegg: Regeloversikt Årssjekklister mva kompensasjon.docx

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Viser til kontrollutvalgets vedtak i sak 14/18

Med hensyn til måler/veiledere for saksutredninger hvor økonomiske konsekvenser, og herunder avgiftsmessige konsekvenser, inngår kan følgende sies.
Seksjonslederne/saksbehandlerne har mottatt regeloversikt vedrørende mva kompensasjon, som de skal kontrollere mot (se vedlegg).

I tillegg er det innført rutiner på at alle saker med økonomiske konsekvenser, skal via regnskapsfører/Controller for kvalitetskontroll, før saken fremmes for politisk behandling.

I saker der regnskapsfører/Controller er usikker vil revisor bli rådført. Dersom vi ikke er enige i revisor sine tolkninger, søker vi ekstern juridisk rådgivning.

Dette for å sikre at vi til enhver tid har tilstrekkelig og oppdatert kompetanse på avgiftsmessige forhold.

Med vennlig hilsen,

 Ibestad kommune
Hvor alt er mulig

Roe Jensen
Rådmann
Epost: roe.jensen@ibestad.kommune.no
Mobil: 90041470

GMJ		Arkiv: Balanse kap 2.13 / RM 16.2.3
Kommune/enhet: Ibestad kommune	Utarbeidet dato/sign.:	År: 2018
Emne: Regeloversikt / Årssjekklister mva. kompensasjon		Termin: 1

KML § 3 Kompensasjon		
Det ytes kompensasjon for merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester fra registrerte næringsdrivende.	KML § 3 1. ledd	Ok
Det ytes også kompensasjon for merverdiavgift betalt ved innførsel av varer fra utlandet, Svalbard og Jan Mayen og for merverdiavgift ved kjøp av tjenester fra utlandet, Svalbard og Jan Mayen.	KML § 3 2. ledd	Ok
KML § 4. Begrensninger		
Kompensasjon ytes bare i den utstrekning anskaffelsen skjer til bruk i den kompensasjonsberettigede virksomheten.	KML § 4 1. ledd	Ok
Det ytes ikke kompensasjon:		
1. Når det foreligger rett til fradrag for inngående merverdiavgift etter bestemmelsene i merverdiavgiftsloven kapittel 8.	KML § 4 2. ledd nr. 1 F.eks.: VAR/feiling/salg/billetter/kraft	Ok
2. For merverdiavgift på anskaffelser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 8-3 og § 8-4.	KML § 4 2. ledd nr. 2	Ok
ML § 8-3. Andre begrensninger i fradragsretten		
(1) Fradragsretten omfatter ikke inngående merverdiavgift på		
a) servering	ML § 8-3 1. ledd bokstav a Art 115	Ok
b) kostnader vedrørende leie av selskapslokaler i forbindelse med servering	ML § 8-3 1. ledd bokstav b Art 190	Ok
c) kunst og antikkviteter, med mindre kjøperen omsetter varer av samme slag i sin virksomhet eller varene er til bruk i virksomhet som nevnt i § 5-9	ML § 8-3 1. ledd bokstav c Art 200	Ok
d) kost til og naturalavlønning av virksomhetens innehaver, ledelse, ansatte og pensjonister	ML § 8-3 1. ledd bokstav d Art 115	Ok
e) representasjon	ML § 8-3 1. ledd bokstav e Art 115/140	Ok
f) gaver og varer og tjenester til utdeling i reklameøyemed når verdien ikke er bagatellmessig, likevel slik at det er fradragsrett for varer dersom de utføres til bruk utenfor merverdiavgiftsområdet	ML § 8-3 1. ledd bokstav f > 100 kr Art 120/140	Ok
g) oppføring, vedlikehold, innleie og drift av fast eiendom som skal dekke bolig- eller velferdsbehov, herunder løsøre og utstyr til slike eiendommer. Det er likevel fradragsrett for inngående merverdiavgift på oppføring og vedlikehold av bedriftskantiner, herunder løst inventar til bedriftskantiner.	ML § 8-3 1. ledd bokstav g Eiendomsversikt utarbeides	Ok
ML § 8-4. Personkjøretøy		
(1) Fradragsretten omfatter ikke inngående merverdiavgift på anskaffelse, drift og vedlikehold av personkjøretøy.	ML § 8-4 1. ledd Kjøretøyoversikt utarbeides Art 170/210/220	Ok
Fortsettelse KML § 4. Begrensninger		
3. For merverdiavgift på anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie.	KML § 4 2. ledd nr. 3 Eiendomsversikt utarbeides	Ok
4. Når virksomheter som nevnt i § 2 første ledd bokstav a og b driver økonomisk aktivitet og denne aktiviteten kan være i konkurranse med virksomheter som ikke er kompensasjonsberettiget.	KML § 4 2. ledd nr. 4	Ok
Er kjent med at følgende anvendelsesområde gjelder for KML § 4 2. ledd nr. 4		
Svømmehall	MH kap 23.4, s 997	.
Folkehøyskoler	MH kap 23.4, s 997	.
Kommunale småbåthavner	MH kap 23.4, s 998	.
Konsertarrangementer	MH kap 23.4, s 998	.
Ferjedrift, kommunal vederlagsfri	MH kap 23.4, s 999	.
Museum, kommunal vederlagsfri	MH kap 23.4, s 999	.
Tannhelsetjenesten	MH kap 23.4, s 999	.
Asylmottak	MH kap 23.4, s 1000	.
Vaksinering, utenlandsreiser	MH kap 23.4, s 1001	.

Fortsettelse KML § 4. Begrensninger		13
5. For merverdiavgift på anskaffelser for 10.000 kroner eller mer som ikke er betalt via bank eller foretak med rett til å drive betalingsformidling. Merverdiavgiftsloven § 8-8 gjelder tilsvarende så langt den passer.	KML § 4 2. ledd nr. 5	Ok
Kompensasjon ytes likevel for anskaffelser til boliger med helseformål eller sosiale formål. Det samme gjelder fellesanlegg i tilknytning til boligene.	KML § 4 3. ledd Eiendomsoversikt utarbeides	Ok
KMF § 7. Boliger med helseformål og sosiale formål		
Som bolig med helseformål eller sosialt formål etter lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. § 4 tredje ledd anses boliger særskilt tilrettelagt for helseformål eller sosiale formål, herunder boliger utformet etter Husbankens tilskuddsordning for omsorgsboliger.	KMF § 7 1. ledd Fysisk særskilt tilrettelagt/ tilknyttet personalbase/vaktjtj. Enk. vedtak Fysisk-, psykisk-, kognitiv(rus)- funksjonsnedsettelse. Ikke: vanskeligstilte, psykiatri, rusmisbrukere, flyktninger, akutt, m/hjemmel i NAV § 27	Ok
Boliger som selges eller leies ut til andre enn beboerne anses ikke som boliger med helseformål eller sosiale formål. Det samme gjelder fellesanlegg i tilknytning til slike boliger.	KMF § 7 2. ledd Vedtaksoversikt utarbeides	Ok
KML § 10. Foreldelse		
For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav a er foreldelsesfristen sammenfallende med fristen for å sende inn oppgave for neste periode.	KML § 10 2. ledd	Ok
Foreldelsesfristen etter første og annet ledd begynner å løpe den datoen kompensasjonsbeløpet er eller skulle ha vært registrert i regnskapssystemet etter bestemmelsene i § 6 fjerde ledd.	KML § 10 3. ledd	Ok
Foreldelse avbrytes kun ved innsendelse av kompensasjonsoppgave etter bestemmelsene i denne lov.	KML § 10 4. ledd	Ok
KMF § 6. Justering av kompensert merverdiavgift		
Ved endringer i bruken eller ved overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom, skal det justeres for kompensert merverdiavgift som ytes ved anskaffelsen, fremstillingen, eller utførelsen, herunder om- eller påbygninger, dersom kompensert merverdiavgift ved dette utgjør minst 100 000 kroner.	KMF § 6 1. ledd	Ok
KMF § 8. Forholdsmessig kompensasjon		
Når anskaffelse foretas under ett til bruk i kompensasjonsberettiget virksomhet og i virksomhet som ikke gir rett til kompensasjon, skal merverdiavgift på anskaffelsen fordeles. Fordeling skal skje på grunnlag av anskaffelsens bruk i den del av virksomheten som er kompensasjonsberettiget. Det ytes kompensasjon for den del av merverdiavgiften på anskaffelsesprisen som forholdsmessig svarer til den antatte bruk.	KMF § 8	Ok
KMF § 9. Ubetydelig bruk		
Dersom bruken av en merverdiavgiftspliktig anskaffelse utenfor kompensasjonsberettiget virksomhet er ubetydelig i forhold til bruken innenfor kompensasjonsberettiget virksomhet, ytes full kompensasjon for merverdiavgift uten fordeling av inngående merverdiavgift på anskaffelsen.	KMF § 9 1. ledd	Ok
Som ubetydelig anses bruken når den ikke overstiger 5 prosent av den totale bruk.	KMF § 9 2. ledd Gjelder ikke eksklusiv bruk	Ok
KML § 12. Regnskap og kontroll		
Den som har fremmet krav om eller mottatt refusjon skal innrette bokføringen slik at det til enhver tid kan kontrolleres at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter reglene i denne lov. Bestemmelsene om oppbevaring av regnskapsmateriale i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) gjelder også for de som ikke er bokføringspliktige etter bokføringsloven.	KML § 12 1. ledd Jf. ÅF § 2 Jf. BF delkapittel § 5-5 jf. 5-1	Ok
Er kjent med at følgende oppdaterte fortolkningsuttalelser foreligger:		
3.3 Til loven § 3		Ok
Hva kompenseres?	MH kap 23.3 FU 3.3, s 986	.
Uttak	MH kap 23.3 FU 3.3, s 986	.
3.4 Til loven § 4 Begrensninger i kompensasjon		
Innledning	MH kap 23.3 FU 3.4. s 987	.

Vilkåret om at anskaffelsen skal være til bruk i kompensasjonsberettiget virksomhet, lovens § 4 første ledd	MH kap 23.3 FU 3.4, s 987	16
Særlig om fast eiendom – loven § 4 annet ledd nr. 3	MH kap 23.3 FU 3.4, s 988	
Boliger med helseformål eller sosiale formål, loven § 4 tredje ledd	MH kap 23.3 FU 3.4, s 989	
3.5 Sosiale ytelser fra kommunen	MH kap 23.3 FU 3.5, s 990 Art 470	
3.6 Mat/kost/personkjøretøy, jf. merverdiavgiftsloven § 8-3 og § 8-4	MH kap 23.3 FU 3.6, s 991 Art 115/170/210/220	
3.8 Til loven § 16 Justering av kompensert merverdiavgift	MH kap 23.3 FU 3.8, s 992	
3.9 Til forskriften § 9 Ubetydelig bruk	MH kap 23.3 FU 3.9, s 994	
3.10 Til merverdiavgiftsloven § 2-3 Frivillig registrering av utleier av bygg og anlegg	MH kap 23.3 FU 3.10, 995	
Er kjent med at uttalelser fra Skatteetaten om følgende temaer foreligger:		
Mat i barnehager m.m.	MH kap 23.5, s 1002	Ok
Kantiner	MH kap 23.5, s 1002	
Leirskoler	MH kap 23.5, s 1010	
Lovpålagt pc-tilgang	MH kap 23.5, s 1010	
Heldøgns omsorg og pleie	MH kap 23.5, s 1012	
Dokumentasjonskrav (omsorgsboliger)	MH kap 23.5, s 1014	
Boliger med helseformål eller sosiale formål	MH kap 23.5, s 1015	
Foreldelse	MH kap 23.5, s 1017	
Motregning	MH kap 23.5, s 1020	
Inventar i flyktningeboliger	MH kap 23.5, s 1021	
Sakskostnader	MH kap 23.5, s 1022	
Bompenger fylkesvei	MH kap 23.5, s 1022	
Kommuners forurensingsaksjoner	MH kap 23.5, s 1023	
NAV-kontor	MH kap 23.5, s 1024	
Havneavgifter	MH kap 23.5, s 1027	
Forsikringsoppgjør	MH kap 23.5, s 1027	
Idrettsanlegg	MH kap 23.5, s 1027	
Utleie	MH kap 23.5, s 1027	
Symbolisk beløp	MH kap 23.5, s 1028	
Delvis kompensasjonsrett	MH kap 23.5, s 1028	
Bekføringstidspunktet	MH kap 23.5, s 1031	
Justering	MH kap 23.5, s 1033	

Note 1: Skatteetatens merverdiavgiftshåndboken 14. utgave 2018, se:

<https://www.skatteetaten.no/rettskilder/type/handboker/merverdiavgiftshandboken/>

Angivelse av art er kun å anse som eksempel.

Utarbeidet dato / sign.

23.04.2018 / HJS

Vedlegg 1: Avstemming merverdiavgiftskompensasjon terminvis, med dokumentasjon (jf. f.eks. Regnskapamappe 2 arkiv 16.2.3)

Vedlegg 2: Eiendomsoversikt når endring og Kjøretøyoversikt når endring

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 30/2018	Møtedato: 28.11.2018	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – BARNEVERNET – TIDLIG INNSATS, FOREBYGGENDE ARBEID, SAKSBEHANDLING

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjonsprosjekt omhandlende *tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling i barneverntjenesten* basert på sekretariatets forslag til bestilling.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

Forslag til bestillingsskjema til KomRev NORD

Saksutredning:

1. Innledning/bakgrunn

Kommunestyret fattet følgende vedtak i sak 18/17:

1. Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å vedta følgende plan for forvaltningsrevisjon:
 1. *Helse og omsorg – arbeidsmiljø og sykefravær*
 2. *Barnevern – tidlig innsats, forebyggende arbeid, saksbehandling*
 3. *Grunnskoleopplæring – psykososialt miljø*
2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i prioriteringer i pkt. 1 i planperioden.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt nr. 1 er under ferdigstilling. Ibestad kommune har etter dette prosjektet 302 timer disponibel ressurs til forvaltningsrevisjon for innværende periode.

Kommunestyrets vedtak ble fattet 8.6.2017. Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget normalt bør være tilbakeholdende med å benytte delegasjonsadgangen etter vedtakets pkt. hvor det er gått relativt kort tid siden planen ble vedtatt om det ikke foreligger klare indikasjoner på at det bør prioriteres annerledes. Sekretariatet er ikke kjent med forhold i Ibestad kommune som tilsier at den vedtatte planen bør fravikes.

Barnevern er omtalt som følger i den overordnede analyse som lå til grunn for kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon:

«Barnevern

I 2015 utgjorde barneverntjenestens andel 4,3 % av Ibestad kommunes totale netto driftsutgifter (jf. diagram én). Området sorterer i Ibestad kommune under oppvekstetaten. I tabell fem under framgår overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for barneverntjenesten i Ibestad kommune, KG06, Troms fylke og landet utenom Oslo.

Tabell 5: Overordnede prioriterings- og produktivitetsindikatorer for barneverntjenesten, 2014 og 2015ⁱ

BARNEVERN	Ibestad	Ibestad	KG06	KG06	Troms	Troms	Landet uten	Landet uten
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	Oslo 2014	Oslo 2015
Ressursbruk på barnevern								
Netto driftsutgifter til sammen til barnevern per innbygger (konsem)	5 549	3 525	2 534	2 572	2 030	2 002	1 759	1 825
Brutto driftsutgifter per barn (funksjon 244) (konsem)	1 159	11 489	:	:	:	:	43 810	43 159
Brutto driftsutg. til tiltak (funksjon 251, 252) pr barn med tiltak (konsem)	518 692	460 750	:	:	:	:	141 696	150 755

Av tabellen over framgår det at netto driftsutgifter per innbygger til barneverntjenesten i Ibestad hadde en kraftig nedgang (med om lag 2 000 kroner) fra 2014 til 2015, men begge årene lå nevnte utgift per innbygger høyere enn i de tre nevnte referansegruppene. I 2015 var netto driftsutgifter per innbygger om lag 1 000 kroner høyere i Ibestad enn gjennomsnittlig i sammenlignbare kommuner (KG06). For produktivitetsindikatoreneⁱⁱ foreligger ikke tall for KG06 og Troms fylke for 2014 og 2015. Sammenlignet med landsgjennomsnittet (utenom Oslo) framstår Ibestad imidlertid totalt sett med betydelig lavere produktivitet begge årene (når det gjelder funksjon 252 – utgifter til tiltak til barn som er plassert av barnevernet). KOSTRA-tall på mer detaljert nivå viser at Ibestad har en langt høyere andel barn (0-17 år) med henholdsvis melding,ⁱⁱⁱ undersøkelse^{iv} og barnevernstiltak^v enn gjennomsnittlig i alle referansegruppene.

ⁱ Kilde: SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)

ⁱⁱ I produktivitetsindikatorene i tabellen refereres det til tre funksjoner (244, 251 og 252). Det er disse tre KOSTRA-funksjonene utgifter og inntekter knyttet til barnevern rapporteres på av kommunene. På funksjon 244 rapporteres utgifter til drift av barneverntjenesten, saksbehandling, barnevernberedskap/-vakt, sakkyndig bistand og tolk. På funksjon 251 rapporteres utgifter til barnevernstiltak i de tilfellene der barnet ikke er plassert av barnevernet, og på funksjon 252 føres utgifter til tiltak i de tilfellene der barnet er plassert av barnevernet – altså utgifter til fosterhjem, akutt plasseringer, institusjoner, bofellesskap, tilsynsførere o.l.

ⁱⁱⁱ Andelen barn med melding i forhold til antall innbyggere 0-17 år i Ibestad kommune var i 2014 10,5 % og i 2015 7,5 %. I KG06 var tilsvarende andel i 2014 gjennomsnittlig 5,8 %, i Troms fylke i 2014 5,4 % - og i landet utenom Oslo 4,6 % i 2014 og 4,2 % i 2015.

^{iv} Andelen barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere 0-17 år i Ibestad kommune var i 2014 10,5 % og i 2015 8,3 %, og i landet utenom Oslo i 2014 4,6 % og i 2015 4,2 % (tall for denne indikatoren foreligger ikke for KG06 og Troms fylke for disse årene).

^v Andelen barn med barnevernstiltak i forhold til antall innbyggere 0-17 år i Ibestad kommune var i 2014 16,3 % og i 2015 19,3 %. Tilsvarende andel i landet utenom Oslo var både i 2014 og 2015 4,8 % (tall for denne indikatoren foreligger ikke for KG06 og Troms fylke for disse årene).

I spørreundersøkelsen fikk området barnevern høy skår – det ble samlet sett vurdert som det aller viktigste blant de 33 kommunale tjeneste-/forvaltningsområdene i undersøkelsen med hensyn til forvaltningsrevisjon inneværende periode (jf. diagram to).^{vi} I den forrige planen for forvaltningsrevisjon (for perioden 2012-2016) var forvaltningsrevisjon innen barneverntjenesten ikke prioritert, og det ble heller ikke gjennomført forvaltningsrevisjon innen dette området i løpet av perioden.

I kommunens årsberetning for 2015 opplyses at kommunens målsetninger angående overholdelse av frister for meldinger i barnevernet bare delvis er nådd. Det framgår at årsaken til manglende overholdelse av frister skyldes en sterk økning i antallet meldinger (Ibestad kommune, 2016). Denne opplysningen understøttes også av KOSTRA-tall som indikerer at Ibestad har hatt en relativt høy andel fristbrudd knyttet til barneverntjenesten (imidlertid viser tallene en klar forbedring fra 2014 til 2015).^{vii} I kommunens årsberetning for 2015 framgår det også at målsetningene til kommunen når det gjelder tverrfaglig samarbeid og samhandling i oppvekstetaten også kun delvis ble oppnådd (Ibestad kommune, 2016).

På bakgrunn av alvorlighetsgrad for tjenestens målgruppe og brukere ved eventuelle avvik fra regelverk og målsetninger, sammenholdt med høy skår i spørreundersøkelsen, vil sekretariatet tilrå kontrollutvalget å prioritere å få gjennomført forvaltningsrevisjon innen området barnevern i løpet av inneværende valgperiode. Sekretariatet vurderer at en slik forvaltningsrevisjon med fordel kan rettes mot forebyggende arbeid, saksbehandling og internkontroll i barneverntjenesten.»

2. Tidlig innsats/forebyggende arbeid

Forskjellen mellom tidlig innsats og forebyggende arbeid er ikke innlysende. Barnevernslovens § 3-1, som har overskriften «Barneverntjenestens forebyggende arbeid» består av to ledd:

«Kommunen skal følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer.

Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og sette inn tiltak i forhold til dette.»

2.1 Forebyggende arbeid

Første ledd må forstås som en generell plikt for kommunen til holde seg orientert om barns livsvilkår og iverksette forebyggende tiltak av generell karakter.

^{vi} Området barnevern ble valgt ut av fire respondenter og oppnådde en totalskår på 16.

^{vii} Andel meldinger med behandlingstid innen 7 dager var i Ibestad i 2014 88 % og i 2015 95 % (landet utenom Oslo begge år: 98 %), og andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder var i Ibestad i 2014 48 % og i 2015 77 % (KG06: 71 % (2014) og 74 % (2015), Troms fylke: 64 % (2014) og 74 % (2015), Landet utenom Oslo: 78 % (2014) og 82 % (2015)). [Kilde for notene 29-33: SSB (KOSTRA) (www.ssb.no/kostra)].

Forebygging er ikke gitt noen nærmere definisjon i loven, men en vanlig forståelse i denne sammenhengen er at det dreier seg om å skape gode og trygge lokalsamfunn og innsats som spesielt retter seg mot å begrense, stanse eller snu en negativ utvikling. Når det gjelder det forebyggende arbeidet kan en forvaltningsrevisjon undersøke nærmere i hvilken grad det finnes et tilfredsstillende system for forebyggende arbeid mellom barnevernstjenesten og de ulike enhetene/etatene som har med barn og unge å gjøre. Sekretariatet vurderer at undersøkelsen av det forebyggende arbeidet bør utgjøre hoveddelen av forvaltningsrevisjonsprosjektet.

2.2 Tidlig innsats

Annet ledd synes å være individrettet. Sekretariatet vurderer at denne bestemmelsen forplikter kommunen til tidlig innsats overfor enkeltindivider/familier.

For så vidt gjelder tidlig innsats er barnevernet også avhengig av god samhandling med andre forvaltningsnivåer og yrkesgrupper som har befatning med barn i sin virksomhet. Disse er som regel pålagt opplysningsplikt til barnevernet, som er regulert både i barnevernsloven og i profesjonslovgivningen. Dette er utdypet noe av Helsedirektoratet:

«Det er viktig at helsepersonell og andre som arbeider tett på barn ivaretar taushetsplikten. Opplysningsplikten overfor barnevernet går likevel foran taushetsplikten, fordi opplysningene kan være nødvendige for barnevernet for å kunne hjelpe utsatte barn og unge. Det kommer frem i flere lovendringer, som gjelder fra 1.juli 2018

Barnevernet skal sikre at utsatte barn og unge får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. De er avhengig av at noen melder fra ved alvorlig bekymring for et barns omsorgs- eller livssituasjon. Personell som jobber med barn i barnehager, skoler, helsetjenesten og i andre offentlige tjenester har derfor en lovbestemt plikt til å melde fra til barneverntjenesten ved mistanke om overgrep og annen alvorlig omsorgssvikt, eller hvis et barn har alvorlige atferdsvansker.

Opplysningsplikten til barnevernet er regulert både i [barnevernloven § 6-4](#) og i tilsvarende bestemmelser i særlover som gjelder ulike offentlige tjenester og ulike yrkesutøvere. Opplysningsplikten for helsepersonell er særlig regulert i [helsepersonelloven § 33](#). I tillegg er opplysningsplikten også regulert i særlov for barnehagepersonell, personell i skolen, personell som utfører oppgaver etter sosialtjenesteloven i arbeids- og velferdsforvaltningen, fagpersonell ved familievernkontorene, ansatte ved krisesentrene, personell som utfører oppgaver etter introduksjonsloven, meklere som utfører oppgaver etter ekteskapsloven og enhver som gjør tjeneste i trygdens organer etter folketrygdloven.

Formålet med endringene er ikke å endre innholdet i opplysningsplikten. Først og fremst er de endret for å klargjøre og forenkle bestemmelsene slik at de blir lettere å forstå og anvende. I tillegg er alle bestemmelsene i de forskjellige lovene så langt som mulig harmoniserte og gjort mest mulig like.

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut et [orienteringsbrev](#) til sentrale virksomheter på helsesiden om endringene i opplysningsplikten til barnevernet. Her understreker departementet at ledelsen må sørge for at helsepersonell har god nok kunnskap om opplysningsplikten, og at rutinene for å melde er godt kjent.

– Helsepersonell kan være engstelige for å bryte taushetsplikten overfor pasientene sine. I brevet er departementet klar på at når helsepersonell har opplysningsplikt overfor barnevernet, går den foran

taushetsplikten. Selv om barnevernet deretter konkluderer med at barnet ikke er utsatt for noe alvorlig, har helsepersonellet ikke brutt taushetsplikten, sier helseminister Bent Høie i et [intervju på regjeringen.no](#).»

2.2.1 Særlige forhold – gjennomført tilsyn fra Fylkesmannen

Fylkesmannens gjennomførte tilsyn hos barnehagene i Hamnvik og på Ånstad i 2017. Tilsynsrapporten av 28.6.2017 inneholder en anmerkning for så vidt gjelder etterlevelsen av barnehagelovens § 22 om opplysningsplikt til barneverntjenesten:

«3.4 Fylkesmannens konklusjon

Etter en samlet vurdering finner Fylkesmannen at Ibestad kommune gjennom veiledning og tilsyn jf. barnehageloven §§ 8 og 16 ikke i tilstrekkelig grad påser at barnehagene i kommunen etterlever kravene i barnehageloven § 22 om opplysningsplikt til barneverntjenesten.»

Konklusjonen er basert på at barnehagene ikke hadde avgitt bekymringsmeldinger til barnevernet på mange år, mens det ble avdekket forhold som av sted kom melding til barnevernet når barn kom i grunnskolealderen.

Overholdelse av opplysningsplikten er et forhold av betydning for tidlig innsats. For så vidt gjelder barnehagene legger sekretariatet i utgangspunktet til grunn at dette forholdet er fulgt opp av Fylkesmannen, som gir pålegg dersom kommunen ikke gir tilfredsstillende tilbakemelding på rapporten.

2.3 Saksbehandling

Når det gjelder saksbehandling knyttes dette til overholdelse av frister for innkomne meldinger og gjennomføring av undersøkelser, samt om tilbakemeldinger blir gitt (også det innen fastsatt frist). Samtidig er det også viktig å se på hvorvidt det er utarbeidet tiltaksplan i hver enkelt sak hvor det dreier seg om barn med hjelpetiltak, og hvorvidt tiltakene og de involverte partene følges opp i henhold til regelverket.

For å sikre at krav som følger av barnevernloven blir oppfylt, ble det fra 1.1.2006 innført et spesifikt krav om internkontroll i barneverntjenesten. Forskrift om *internkontroll*^{viii} for oppgaver etter lov om barneverntjenester defineres i forskriftenes § 3, hvor definisjonen av internkontroll sier at:

«(...) internkontroll [betyr] systematiske tiltak som skal sikre at barneverntjenestens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov om barneverntjenester».

Forskriftenes § 4 konkretiserer ulike tiltak for gjennomføring og § 5 beskriver kravet om dokumentasjon på internkontroll i forhold til tjenesten størrelse, aktivitet og risikoforhold, samt at den skal være oppdatert og tilgjengelig. Undersøkelsesfokus for internkontroll kan da være om tjenesten har et internkontrollsystem og om systemet praktiseres av enheten på en slik måte at det bidrar til å sikre brukerne et forsvarlig tilbud.

3. Problemstillinger

Problemstillingene som er aktuelle i sammenheng med et slikt forvaltningsrevisjonsprosjekt innenfor barnevernet kan uttrykkes slik:

^{viii} FOR-2005-12-14-1584

- 1. Har Ibestad kommune et system for forebyggende arbeid blant barn og unge i tråd med krav i regelverket?**
- 2. Har Ibestad kommune et system for tidlig innsats i samsvar med regelverket?**
- 3. Er saksbehandlingen ved barneverntjenesten i Ibestad kommune i henhold til regelverket?**
- 4. Har og etterlever barnevernstjenesten et internkontrollsystem i tråd med kravene i regelverket?**

4. Formål

Formålet med et slikt forvaltningsrevisjonsprosjekt bør være å bidra til at det avklares om Ibestad kommune har et tilfredsstillende system for forebyggende arbeid, tidlig innsats og forsvarlig saksbehandling innen barnevern, samt tilføre kommunens politiske og administrative nivå kunnskap som kan bidra til å forbedre tjenestene i henhold til regelverkets krav om det ikke er tilfredsstillende.

5. Omfang/ressursbruk

Det er vanskelig for sekretariatet å anslå ressursbruken til dette prosjektet. I henhold til vedtaket om plan for forvaltningsrevisjon antar sekretariatet at problemstilling nr. 4 kan kuttes ut dersom prosjektet blir for omfattende. Det forutsettes at revisjonen melder tilbake til kontrollutvalget dersom prosjektet vurderes som for omfattende i forhold til tilgjengelige ressurser.

Harstad, 21.11.2018

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt

Bestilling til:

KomRev NORD

Arbeidstittel: Barnevernet – tidlig innsats, forebyggende arbeid og saksbehandling

Kommune: Ibestad kommune

Saksbehandler: Tage Karlsen

Bakgrunn for prosjektet

Kommunestyret i Ibestad har prioritert *tidlig innsats, forebyggende arbeid, saksbehandling i barneverntjenesten* som andre andre prosjekt i gjeldende plan for forvaltningsrevisjon (2017-2020).

Forvaltningsrevisjon av barnevern ble foreslått i sekretariatets overordnede analyse på bakgrunn av tjenesteområdets viktighet – først og fremst på grunn av alvorlighetsgraden ved eventuelle avvik – for tjenestens målgruppe, og fordi det så vidt vites ikke har vært gjennomført forvaltningsrevisjon rettet mot barnevernet i Ibestad tidligere.

Mål/Formål med prosjektet

Formålet med et slikt forvaltningsrevisjonsprosjekt bør være å bidra til at det avklares om Ibestad kommune har et tilfredsstillende system for forebyggende arbeid, tidlig innsats og forsvarlig saksbehandling innen barnevern, samt tilføre kommunens politiske og administrative nivå kunnskap som kan bidra til å forbedre tjenestene i henhold til regelverkets krav om de ikke er tilfredsstillende.

Mulige problemstillinger:

- 1. Har Ibestad kommune et system for forebyggende arbeid blant barn og unge i tråd med krav i regelverket?***
- 2. Har Ibestad kommune et system for tidlig innsats i samsvar med regelverket?***
- 3. Er saksbehandlingen ved barneverntjenesten i Ibestad kommune i henhold til regelverket?***
- 4. Har og etterlever barnevernstjenesten et internkontrollsystem i tråd med kravene i regelverket?***

Utfyllende opplysninger**Neste møte i kontrollutvalget er satt til:**

28.11.2018t

Vedlegg: Kontrollutvalgssak 30/18**Dato:** 21.11.2018**Sign:** Tage Karlsen

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 31/2018	Møtedato: 28.11.2018	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN MED MØTEPLAN FOR 2019

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalgets årsplan for 2019 vedtas i samsvar med de synspunkter som er fremsatt og har fått tilslutning under behandlingen i kontrollutvalget.

Vedlegg:

Forslag til årsplan for 2019

Saksutredning:

Det antas å være hensiktsmessig at kontrollutvalget utarbeider en virksomhetsplan for 2019. Foruten de konkrete oppgaver som er pålagt kontrollutvalget gjennom kommunelovens § 77 med tilhørende forskrift, har kontrollutvalget frihet til å bestemme hvilke saker det anser som viktige. Kontrollutvalget bør innta en bevisst holdning med hensyn til på hvilken måte det best kan ivareta sin funksjon som kommunestyrets kontrollorgan.

Møtedatoer for 2019 bør fastsettes. Forslag er innarbeidet i årsplanen.

Kontrollutvalget bør vurdere om det skal foretas spesielle prioriteringer i 2019, jfr. pkt. 2.2 i utkastet til årsplan. Forslag til spesielle prioriteringer er inntatt i utkastet til årsplan.

Harstad, 21.11.2018

Tage Karlsen
seniorrådgiver

KONTROLLUTVALGET I IBESTAD KOMMUNE

ÅRSPLAN 2019

1. KONTROLLOMRÅDER

Kontrollutvalgets ansvarsområder er beskrevet i kommunelovens kap. 12, kontrollutvalgsforskriften (KUF) og revisjonsforskriften (RF).

KomRev NORD IKS er ansvarlig for det kommunale revisjonsarbeidet. Kontrollutvalgets sekretariatsarbeide utføres av K-Sekretariatet IKS.

2. KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I 2019 (Jfr KUF §§ 4, 6, 9, 10, 11, 12 og 13 og RF § 8)

2.1 Ordinær virksomhet

Kontrollutvalget skal i løpet av året utføre de oppgaver det er pålagt i henhold til kommuneloven og forskrift for kontrollutvalg, herunder:

1. Påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.
2. Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og utvalgets instruks, eller avtaler med revisor.
3. Avgi uttalelse til årsregnskap for kommunen og kommunale foretak.
4. Følge opp plan for forvaltningsrevisjon
5. Følge opp forvaltningsrevisjonsrapporter
6. Følge opp plan for selskapskontroll
7. Forestå kontroll av rutiner for oppfølging av politiske vedtak, med tilbakemelding til kommunestyret

2.2. Særlige prioriteringer i 2019

2.3 Møteplan

Kontrollutvalget avholder møter som følger i 2019:

24.1., 14.3., 23.5., 26.9., 28.11.

Kontrollutvalgets leder kan endre møteplanen ved behov.

3. ÅRSRAPPORT

Kontrollutvalget skal avgi årsrapport til kommunestyret om utvalgets egen virksomhet.

Utvalg: Kontrollutvalget i Ibestad kommune	Saksnummer: 34/2018	Møtedato: 28.11.2018	Saksbehandler: Inger Johansen
---	-------------------------------	--------------------------------	---

RAPPORTERING FRA REVISOR – REVISJONSSTRATEGI 2018

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets plikt til å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Veileder vedrørende kontrollutvalgets påse-ansvar
overfor regnskapsrevisor

Saksutredning:

1. Bakgrunnen for saken og kontrollutvalgets ansvar

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, jf. kommunelovens (KL) § 77 nr. 4. I kontrollutvalgsforskriftens § 6 (årsregnskap) gjentas dette, men utdyper dette med *herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor*. Denne plikten som pålegges kontrollutvalget gjelder også for kommunale foretak. De krav som gjelder for regnskapsrevisjonen framgår av revisjonsforskriften.

KL § 78 nr. 5 har bestemmelse om at *revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget*.

2. Revisors ansvar og oppgaver

Kravet til uavhengighet er et av de fundamentale krav til revisor. Dokumentasjon av uavhengigheten er tatt inn i revisjonsforskriftens § 15. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Dette vil minst en gang i året bli behandlet som egen sak i kontrollutvalget.

Revisors daglige kommunikasjon skjer ofte med administrasjonen. For at kontrollutvalget skal få det nødvendige innblikket i revisors arbeid, er det derfor viktig at utvalget mottar kopi av all vesentlig korrespondanse mellom revisor og administrasjonen. Dette kommer i tillegg til alle formelle revisorbrev, jf. revisjonsforskriftens § 4, som omhandler vesentlige regnskaps- eller internkontrollspørsmål og som skal adresseres til kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen.

Begrepet *god kommunal revisjonsskikk* slik det benyttes i lovgivningen er en rettslig standard. I rettslige standarder henvises det ikke til absolutte kriterier, men lovens innhold defineres til å være det som samfunnet som helhet eller enkelte grupper i samfunnet til enhver tid mener bør gjelde. For å gi den rettslige standarden *god kommunal revisjonsskikk* et innhold, er det konkretisert i de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene), med noen tilleggsvurderinger som er spesifikke for enheter i offentlig sektor.

Etter ISA 300 – *Planlegging av revisjon av et regnskap*, skal revisor utarbeide en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens omfang og angrepsmåte, tidspunkt og styring av oppdraget. Planleggingen er til nytte for revisjonen på flere måter, og bidrar blant annet til å:

- Hjelp revisor med at det i tilstrekkelig grad fokuseres på viktige deler av revisjonen.
- Hjelp revisor med å identifisere og løse problemer i rett tid.
- Hjelp revisor med å organisere og styre revisjonsoppdraget slik at det kan utføres på en mål- og kostnadseffektiv måte.
- Bidra til å velge medarbeidere til revisjonsoppdraget som har kapabiliteter og kompetanse som er formålstjenelig til å kunne håndtere forventede risikoer, og til å fordele arbeidsoppgaver på en egnet måte.
- Gjøre det lettere å styre og følge opp medarbeidere på oppdraget, og å gjennomgå arbeidet deres.
- Bidra til å koordinere arbeid utført av andre revisorer eller eksperter, der dette er relevant.

Revisjonsstrategien vil være det styrende dokument for revisjonsarbeidet, og inneholder revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, og trekker hovedlinjene for hvordan revisjonen skal gjennomføres i løpet av revisjonsåret. Utover revisjonsstrategien utarbeider revisor en mer detaljert plan for å håndtere de forskjellige forholdene som er identifisert i revisjonsstrategien. Den overordnede revisjonsstrategien og revisjonsplanen oppdateres og endres ved behov etter hvert som revisjonen utføres. Ved utarbeidelsen av den overordnede revisjonsstrategien skal revisor

- a) identifisere de karakteristiske trekkene ved oppdraget som definerer oppdragets omfang,
- b) verifisere oppdragets rapporteringsmål for å planlegge når revisjonen skal gjennomføres og typen kommunikasjon som kreves,

- c) vurdere hvilke faktorer som etter revisors profesjonelle skjønn vil være avgjørende for styring av arbeidet til medlemmene av revisjonsteamet,
- d) vurdere resultatene av de innledende handlingene og, der det er relevant, hvorvidt kunnskap som er opparbeidet på andre oppdrag utført av oppdragsansvarlig revisor for enheten, er relevant, og
- e) verifisere typen og omfanget av ressurser som er nødvendige for å gjennomføre oppdraget, samt når ressursene må være tilgjengelige.

Kommunens **internkontroll** (egenkontroll) er sentralt ved revisors planlegging av oppdraget. I ISA 315 – *Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser* - framgår følgende i punktene 12 og 13:

Revisor skal opparbeide seg en forståelse av den interne kontrollen. Selv om de fleste kontroller er relevante for revisjonen, sannsynligvis er relatert til finansiell rapportering, er ikke alle kontroller som er relatert til finansiell rapportering, relevante for revisjonen. Hvorvidt en kontroll, alene eller sammen med andre, er relevant for revisjonen, avgjøres av revisor ved anvendelse av profesjonelt skjønn.

Når revisor opparbeider seg en forståelse av kontroller som er relevante for revisjonen, skal revisor vurdere utformingen av disse kontrollene og fastslå hvorvidt de er iverksatt ved å utføre handlinger i tillegg til forespørsler til ansatte i enheten.”

3. Revisors rapportering – kontrollutvalgets «påse-ansvar» overfor regnskapsrevisor

Revisor bør minst én gang i året forelegge kontrollutvalget hovedtrekkene i en planstrategi for gjennomføring av revisjonsarbeidet. Gjennom dette kan utvalget lettere følge opp at revisor dekker alle sentrale sider ved kommunen. I forbindelse med fjorårets regnskap ble det rapportert også løpende fra revisor for gjennomførte kontrollhandlinger og resultatet av disse.

Revisjonsstrategien er et internt dokument for revisor og er ikke offentlig. Den som utøver revisjonen for kommunen, utøver arbeidet under selvstendig faglig ansvar. I henhold til kontrollutvalgsforskriftens § 5, 2. ledd har ikke kontrollutvalget adgang til revisjonens arbeidsdokumenter så lenge en ikke har egen ansatt revisor.

Revisjonsstrategien vil være et egnet dokument som bidrag for oppfyllelsen av ”påseer-ansvaret” i § 6 – om regnskapet blir *revidert på en betryggende måte*.

Revisor vil i møtet redegjøre for strategien, hittil gjennomførte revisjonshandlinger og resultatet av disse. Kontroller rettet inn mot kommunens intern kontroll vil også være en del av rapporteringen fra revisor.

En relevant opplysning i denne saken er at KomRev NORD er medlem av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). I regi av NKRF er det etablert en kvalitetskontrollordning som skal sikre at medlemmene reviderer i henhold til god kommunal revisjonsskikk. Brudd på god kommunal revisjonsskikk kan medføre disiplinære reaksjoner fra NKRF, fra irettesettelse, advarsel om eksklusjon og endelig eksklusjon.

Finnsnes, den 10. oktober 2018

Inger Johansen
seniorrådgiver